No. 87 CİLT: 4 YİL: 2 FİATİ 10 KURUŞTUR 28 AGUSTOS 1937

KARİKATÜR

Sahibi: Sedat Simavi

İdarehanesi:

İstanbul, Ankara caddesinde hususî daire. Posta kutusu: İstanbul 103

Abone Şartları:

Türkiye için seneliği 500, altı aylığı 250, üç aylığı 130 kuruş. Ecnebi memleketler için seneliği 800, altı aylığı 400 kuruştur.

✳ CUMARTESİ GÜNLERİ ÇIKAR SİYASİ VE EDEBİ MİZAH GAZETESİ ✳

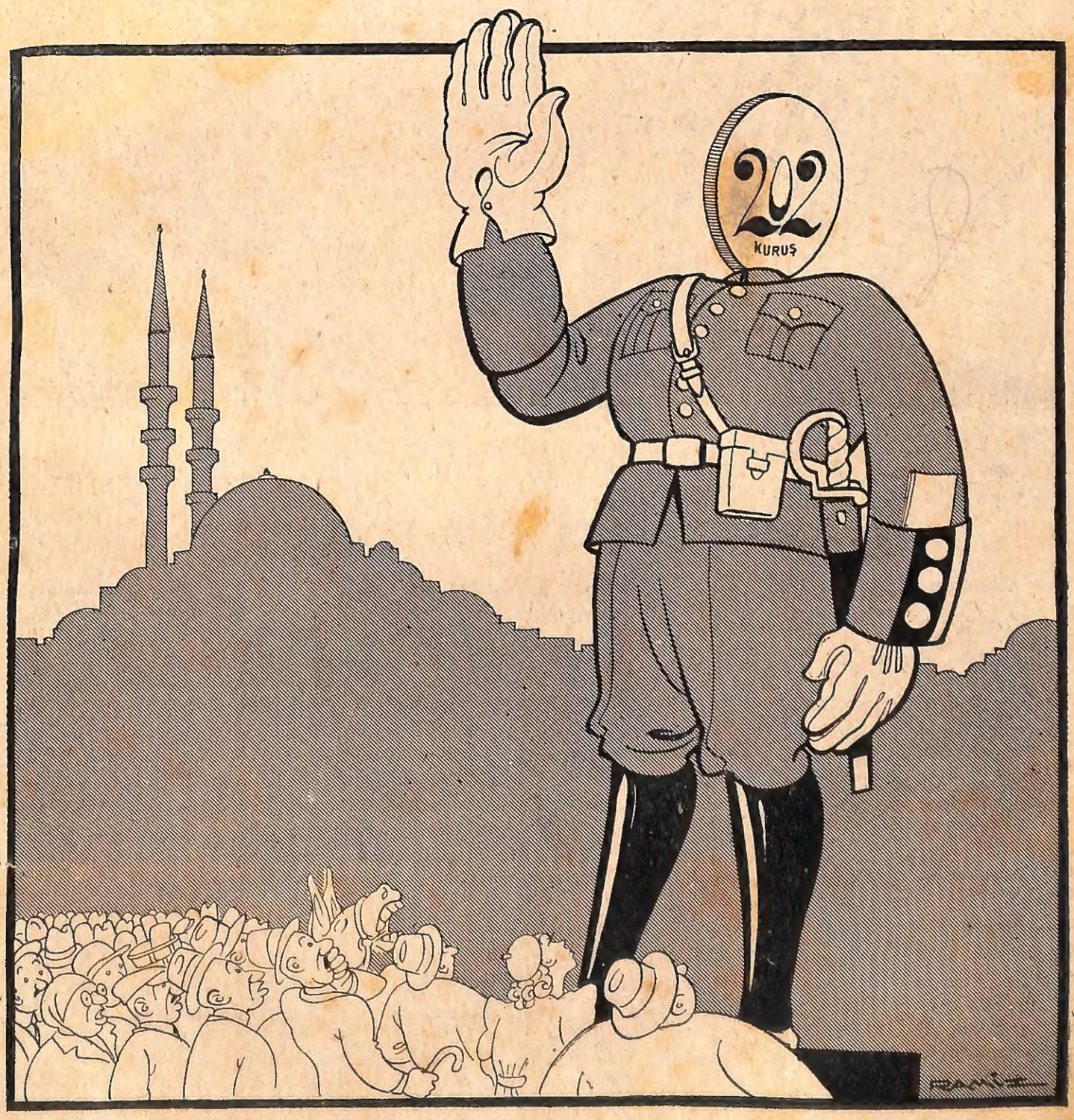

HERKESİ DURDURAN ADAM!

Belediyenin yeni intizam memuru: Bay ceza!...

Bay — Bu sene paralılar moda galiba?
Bayan — Nekadar modaya uymıyan bir şeyle gezdiğimi görüyorsun ya!..

İstanbul Festivali

Geçen hafta bir arkadaşla beraber başka bir arkadaşın son mürüvvetinden yani cenazesinden dönüyorduk.

Sabık **Babacafer türbesi** önünden geçerken arkadaş:

— Türbeler kapanmamış olsaydı bugünlerde belediyenin hayli işine yarardı, dedi.

Arkadaşım hayatın böyle acı günlerinde bile neşesini kaybetmiyen lâtifeci bir insandır. Dilinin altında bir şey olduğunu sezerek sebebini sordum. Şöyle cevap verdi:

— Eski kırk gün, kırk gecelik hünkâr düğünlerine mukabil, belediyenin yaptığı otuz gün, otuz gecelik Festival eğlencesi programında bazı numaralar dikkatimi celbetti. Meselâ Bayazıt ile Büyükdere arasında bisiklet mukavet yarışı... Anadolu şehirlerine davul zurna ile gönderilen Festival ilânlarına heveslenip İstanbula gelmiş bir kaç dışarlıklı gözümün önüne geldi.

Adamcağızlar sabahleyin sekizde Bayazıt havuzunun kenarında isbatı vücut ederek Festival seyirine hazırlanıyorlar. Derken sekiz on bisikletli genç ile bir okadar jaketataylı ve rozetli memur görünüyor.

İBRAHİM ALÂETTİN GÖVSANIN
Oğlu İlhama verdiği ilham..

Rozetli memurlar frenleri muayene ettikten ve koşucuları bir sıraya dizdikten sonra bayrak, tabanca veya düdük ile «Yürü ya kulum» işaretini veriyorlar.

Bisikletçiler tozu dumana katarak, Bayazıt havuzunda sabah tuvaletlerini yapan güvercinleri havalandırarak Mercan yokuşundan yahut tramvay caddesindan kaybolup gidiyorlar... Nereye? Tâ Büyükdereye...

Vilâyetli misafirler havuzun etrafında sigara ve ayran içerek, taze mısır yiyerek ve arasıra gözlüklerini takıp gazete okuyarak eğlencenin ikinci perdesini bekliyorlar. Ne zamana kadar? Koşucuların arasında sinirine ve bacağına en dayanıklısı hangisi ise o yıkılmadan, bayılmadan Büyükdereye koşup dönünciye kadar...

Derken bir hayli saat sonra beyaz pantalonlu bisikletçilerin kuş gibi uçup kayboldukları köşeden siyah gömlekli bir Habeş yavrusu zuhur ediyor. Ah-

baplar hayretle biribirlerine soruyorlar.

— Yahu gidenler arasında böyle kara donlu, kara yüzlü kimse yoktu... Yanlışlık olmasın?

Birisi cevap veriyor:

— Okadar tozu, toprağı, güneşi sen de yesen Anadoluya döndüğün zaman sana da böyle derler.

Bisiklet mukavemet yarışı şampiyonu alkış gürültüleri ve el şakırtıları arasında kargatulumba edilerek havaya kaldırılıyor ve bugünkü eğlence programının ikinci perdesi kapanıyor.

Anadolulu ahbaplar da tabiî bu Festival eğlencesinin coşkun neşesinden yorgun ve bitkin bir vaziyette otellerinde dinlenmiye ve ertesi gece bilmem hangi kahvede verilecek Ortaoyununu seyire hazırlanmıya gidiyorlar.

Belediyemiz programa bu bisiklet koşusu derecesinde daha cazip başka eğlenceler de koymayı ihmal etmemiş. Demek istediğim şu ki, şayet türbeler kapanmamış olsaydı proğrama Babacafer türbesi için de bir eğlence ve neşe gecesi ilâve etmek mümkün olurdu.

* * *

Festivalin ilk haftaları hakikaten bu arkadaşın tasvirine hak verdirecek bir durgunlukla geçmekte idi. Fakat Balkanlardan gaydalar, kitaralar, mandolinler, zilli tefler ve dümbeleklerle birdenbire dökülen sırma çepkenli, ipek fistanlı, ibrişim kâhküllü Romen yosmaları, Sırp güzelleri, Bulgar dilberleri, Yunan perileri ortalığı kaplayınca vaziyet birdenbire değişiverdi.

Geçen pazar Büyükadadaki Festivalde bu eğlenceleri görmek bana da nasip oldu. Adanın o gün kalabalıktan nasıl çökmediğine hayret etmek lâzımdı. Bir metre murabbaı yerin nekadar insan almıya kadir olduğunu gözile görüp anlamak ancak ogün o meydanı görmekle kabil olabilirdi.

Etraftaki çam ağaçlarının tepeleri bu muazzam tabiat tiyatrosunun localarına, paradilerine dönmüştü. Dallardan bıyıklı, sakallı, kasketli, melonlu, yemenili, permanantlı çeşit çeşit başlar bu ağaçların garip meyvaları gibi sarkıyordu.

Yol ağızlarını tutan, ve buralardan geçen seyircilerden yirmi beşer kuruş alan Festival memurları çayırın açık yerleri ve bu havaî localar için de tertibat alamadıklarına hayıflanıyorlar ve ağaçlardaki insan kalabalığına baktıkça belediye kasasının kaçırdığı varidatın büyüklüğü karşısında dehşete düşüyorlardı.

Ben kalabalığın arasında birçok uğraştıktan sonra nihayet bir meydana geldim. Garip kıyafetli üç kişi tek bir dümbelekle bir klarnetin ahengine uyarak garip bir oyun oynuyorlardı.

Kendi kendime söylenmiye başladım:

— Allah Allah... Festival oyunu bu mu? Bukadar ahaliyi bunun için mi topladılar.

Bir yaşlı Ermeni gülerek cevap verdi:

— Festival daha uzaktatır... Sen bu kalabalığ arasından oraya nasıl varacaksın... Bunlar zerhoşlardır... Aralarında eğlenoorlar, anlorsun...

KARİKATÜR

PARTİDEN PARTİYE FARK VAR:

— Bundan sonra spor işlerine Parti karışacakmış...

— Benim bildiğim spor işlerine hayli zamandır parti karışmıştı!...

Doktor dediğin!

Bayanın boğazı ağrıyordu. Hemen doktora koştu. Fakat büyük doktoru bulamadığı için mahalledeki küçük doktora başvurdu. Eve gelince kocasına:

— Bana bak, dedi, bizim aile doktorunu bulamadım. Şu köşedeki genç doktora müracaat ettim.

— Ne dedi?

— Boğazınızın iyileşmesini isterseniz çok az konuşunuz, dedi.

— Hay gözünü seveyim. Gördün mü doktoru. Zaten ne yaman tabip olduğunu görür görmez anlamıştım.

— **Haberin var mı? Marmarada meçhul bir tahtelbahir gözükmüş...**
— **Olabilir, şu harabeleri görünce «İspanyaya geldik» diye suyun üstüne çıkmıştır!...**

Küçük Hikâye:

Talih meselesi

Kendilerine Akay'ın Anadolu iskelelerine birer birer uğradıktan sonra kim bilir kaç saatte Adaları tutan bir yandan çarklısında tesadüf ettim.

Muşmula gibi iki ihtiyar karı koca idiler. Muşmula gibi diyorum ama, bu dilimizde mevcut bir tâbirdir de onun için. Yoksa erkeğin çehresini, ötesinden berisinden şişmiş, kabarmış, çürümüş, bir olgun su armuduna benzetmek daha doğru olur. Bazı ihtiyar karı kocalar biribirlerinin nekadar kıymetini bilirler.

Erkek ikide birde karısına müşfik bir tavırla:

— Manuk, diyordu, iki yandan kurander eseorsa farkında olmoorsun. Adada rahat bir çam havası alıp biraz soluklanalım, der iken satlıcana yakalanıp mortoyu çekersen ben ne ederim Allah esirgesin.

İhtiyar dudu bu iltifata cilveli bir gülme ile mukabele ediyor:

— Ne edeceksin? Erkek değilsin? Bir taze karı alıp kef edersin!..

— Sen delisin? Bende taze karı ilen uğraşacak hal kalmıştır? Sen boğçanı aç da hırkanı giymege bak.

Maamafih kadın da kocasına takayyüt göstermekten hali kalmıyor.

Bir aralık erkek önündeki sepetten kaşar peyniri ile ekmek çıkararak yemeğe başlamıştı. Bayan Mannik hemen itiraz etti:

— Sen delisin? Bu saatta penir ekmek yenir? Bırag onu bakayım.

Erkek kadının ısrar edeceğini ve elinden yiyecekleri alacağını hissederek acele acele ağzını dolduruyor ve dolu ağzile homurdanır gibi cevap veriyor:

— Yüregimi bastırsın için iki lokma ekmek yiyor isem... Öhü, öhü, öhü. agnadın mı sen buna yiyecek dersin?

— Afiyet olsun... Ye, kendi malındır... Ancak iştahın tıkanacak.. Ver onları bana...

Kadının ellerine saldırmasına karşı o peynirleri, el çabukluğile ağzına tıkarak cevap veriyor:

— Dur be kadın? Kedi cinsisin, nesin? Ellerimi tırmalıyacaksın... Bogos ağalar misafir gittiğimizi bilirler ki bir şey hazırlamış olsunlar? Belkim biz bu Allahlık vapur ilen oraya varıncas onlar sofradan kalkmış olacaklar... Öhü, öhü, öhü...

Kadın kocasının öksürmesinden telâşlanıyor:

— Boğulacaksın... Vazgeçtim, rahat ye... Ama Bogoslar dolma falan yapti iseler de iştahın tıkanırsa bana tırnma.

Karı koca arasında muhabbet ve anlaşma ne güzel şeydir. Bu ihtiyar çiftin kumru gibi sevişmesini memnuniyetle seyrediyor ve gülümsüyorum.

* * *

Adanın bu vapuru büyük yolcu vapurları gibidir. Vakit okadar geç ve güç geçer ki, kimse yerinde durmaz ve mütemadiyen oradan oraya dolaşır... Yarım saat kadar sonra bu çifte tekrar güvertede tesadüf ettim. Rüzgâr kesildiği ve bayan Mannik de hırkasını giydiği için güvertede deniz havası almıya çıkmışlardı.

Bayan Mannik orada tesadüf ettiği bir bildiğe şunları anlatıyordu:

— Bizim evi görsen dersin «hastanedir, nedir? Nubar yeni hastalıktan kalktı. Gelin on beş gün evel doğurmuştur, hâlâ yataktadır. Ablamın yine siyatiği tutmuştur; gece sabaha kadar bağırır. Yervantım dedi ki: «Manuk, hastalara baka baka seni ilen ben de hasta olacağız... Onlar gençtir... Allah ömür vermiş ise yatar yatar kalkarlar... Ama seni ilen ben yatar isek, birimizden birini mutlaka papaz kaldırır... Kalk seninle Adaya gidelim, bir kaç gün rahat edelim, başımızı dinleyelim...» dedik.

Bay Yervant şakayı seven bir adamdı. İhtiyar karısını iğneleyip utandırmak için sözü ağzından aldı:

— Niçin lâkırdıyı tam söylemezsin be gözümün içi... Senin ilen çamların altına gadar bir uzayıp da eski günleri anıp kefe gelerek...

Kadın utanarak elile kocasının ağzına vurdu:

— Utanmazsın sen... Sana kalmıştır o...

Bu cilveye de güldüm ve geçtim.

Mesele anlaşılmıştı. İki ihtiyar evde çoluk çocuk gürültüsünden ve bilhassa hastalık derdinden usanmışlar. Bogosyan isimindeki bahtiyar ahbap her kim ise onun Adadaki evinde - bohçalarının azametine nazaran - en aşağı bir hafta geçirmiye karar vermişlerdi. Ne yiyecek gailesi, ne para davası, ekmek elden, su gölden bir neşe, saadet ve istirahat haftası geçirecekler, felekten - Bogosyan zararına - bir hafta çalacaklardı.

* * *

Karanlıkta Heybeli iskelesinden çıkarken kulağıma tanıdık bir ses geldi. Yine onlardı. Bay Yervant karısına:

— Sokagın ismini unutmuşuz... Fakat ziyanı yok... Yalnız çeşmeden sonraki sokakların sayısını şaşırma... Üçüncü sokaktan sapacağız, yüz adım kadar yokuş çıkıncas soldaki yeşil pencereli ev...

— Karanlıkta pencere yeşildir, kırmızıdır görünür?

— Eyi ki bunu dedin de aklıma geldi... Evin önünde fener vardır.

* * *

Çarşıda bir hayli meşgul olup öte beri aldıktan sonra yokuşuma tırmanmıya başlamıştım.

Meğer onların üçüncü sokak dedikleri yokuş benim yokuş imiş. Herhalde sayıda bir yanlış yapmış olacaklar ki, biçareler ellerinde bohçaları ve sepetlerile birçok yorulmuşlar ve nihayet doğru yolu bulmuşlardı.

İkisi de bitkin bir halde idi.

Kadın ikide birde kaldırımlara oturuyor. Erkek:

— Vah Mannik!.. Sen sahiden çok bitmişsin, diyordu, bileydim seni eşeğe bindirirdim.

Fakat zavallı adamcağızın ondan çok daha berbat bir halde olduğu solumasından belli idi.

Nihayet birbirlerine son bir gayret vererek yürüdüler:

— Hadi Mannik... Sonuna geldik.. Bu gece yiyecek falan halimiz kalmadı... Bir yatak yaptırır, rahat rahat uyuruz?

Tam bu esnada kalınlı inceli sekiz, on sesin korkunç çığlığı gecenin sükûnetini yırttı. Arkasından camlar kırılmıya, kapılar yumruklanmıya başlamıştı. Bu sesler, önünde bir fener yanan yeşil boyalı bir evden geliyordu.

Elinde patlıcan tavasile bir kapıdan fırlıyan ihtiyar bir kadın karşıki pencereye seslendi:

— Zavallı Bogosyan can üstünde hasta idi. Öldü biçare...

Önümdeki ihtiyarlar ellerindeki sepetler, bohçalarla karanlıkta kaldırımların üzerine oturuverdiler.

Boncuk

GÜMRÜK MUAYENESİ:

Gümrük memuru — Bu gömleğin sizin olduğunu isbat etmeniz lâzım!..

Gizli mezbahalar!

Gazeteler, üstüste iki gizli mezbaha keşfedildiğini, sahiplerinin yakalanarak mahkemeye sevkolundukları-nı yazıyorlar.

Gizli mezbahadan maksat, ruhsatsız hayvan kesip etini satmaktır. Bu işin cezaya rağmen sürüp gitmesi hayretimizi mucip oldu. Mesele etrafında bir anket yapmayı faydalı bulduk.

Mezbaha erkânından bir zatı kan kokuları, hayvan böğürmeleri arasında ziyaret ettim. Etrafta koyundan çok keçi, danadan çok sığır ve sığırdan çok manda sürüleri vardı. İlk suali sordum:

— Gizli mezbahalar yakalanmış, ne dersiniz?

— Biz topyekûn beyanat vermekten menolunmuşuzdur söyliyemem.

— Aman bayım bunun beyanatlık tarafı kalmamış, yevmî gazetelerimiz de duyup yazdıktan sora kâinatın haberi var demektir.

— Neden?

Beyanat yasağından ödü kopan muhatabımın çevirmek istediği dolabın farkına vardım. Şurada sual sormak hakkı benim iken hemen işi tepetaklak etmişti. Konuşmıya alıştırmak, ürkütmemek için cevap verdim:

— Neden olacak, nerede ise İstanbulda olan vak'aları Londra telgrafları geldikten sonra yazacaklar.

— Bu cihet beni neden alâkadar ediyor anlıyamadım?

— Bu cihet sizi elbette alâkadar etmez. Hoş beni de alâkadar etmez ama, lâfın gelişi.

Bir an sustuk. Tekrar yumuşak yumuşak söze giriştim.

— Yaa, işte böyle sayın bayım, bir takım münasebetsizler belediye hudutları içinde ruhsatsız hayvanat kesiyorlarmış.

— Ceza almalı.

— Elbet ceza alınacak ama bunun esbabı nedir?

Yüzüme melûl melûl baktı. Bir yutkundu, sonra mezbaha rüsumunun fazlalığından şikâyet eden bir gazete serlevhasını dikkat etmiyormuş gibi yaparak önüme sürdü. Ben kalın harflerle dizilen bu sebebi okurken ikinci sebep acıklı bir feryat halinde pencereden içeri doldu.

Bu, etini halis kıvırcık niyetine köfte, külbastı, pirzola yapıp âfiyetle yediğimiz bir sıska keçinin feryadı idi. İçim cız etti.

* * *

Bir kasapla şöyle konuştum:

— Gizli mezbahalar yakalanmış.

— Evet, son günlerde fazlalaştılar.

— Sebep!

— Ben bilemem baya sor!

— Baya mı sorayım ne münasebet?

— Bu işin iç yüzünü bilse bilse bay bilir.

Baya dikkatle baktım. Pek kalantorlaşmıştı da birdenbire tanıyamamışım. Bu bay bizim mahallenin bunca yıllık sakası idi. Su kıtlığı devrinde marsıvanların, karakaçanların, kuyruğu güdüklerin adedini yirmi beşe kadar çıkarmış, yaz günleri Kerbelâdan nişan veren bizim semtte âdeta su tröstü kurmuştu. Fakir sakalar rekabetle hakkından gelemediler. Onların canlı sermayelerini de teker teker satın aldı. Büyük balık küçük balığı yer fehvasınca topunu aylıkla çalışır amele haline getirdi. Fakat büyük balığı kü-

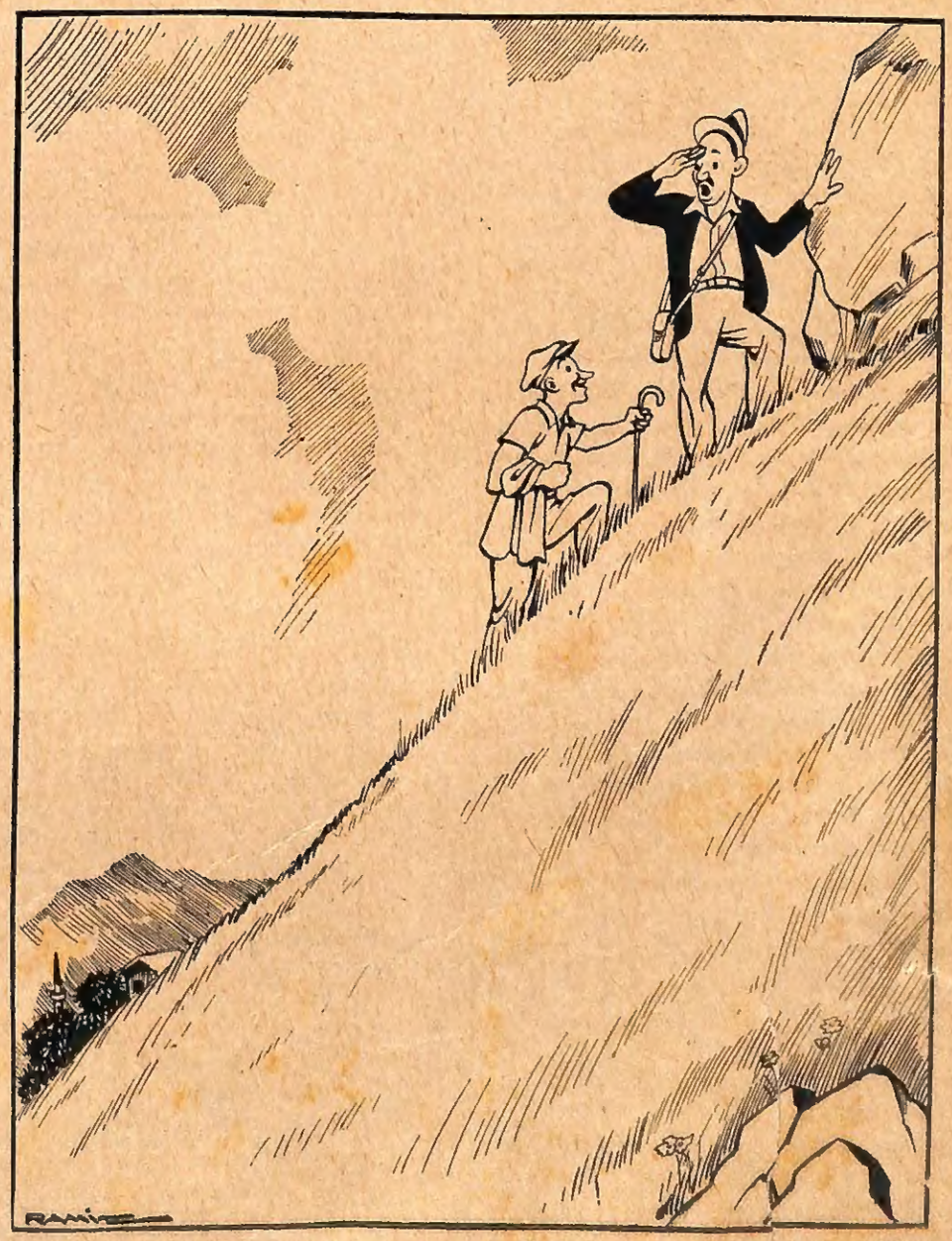

YÜKSELİŞ:

— Amma yavaş çıkıyorsun ha...

— Elbette birader, tavsiye ile değil, ayakla çıkıyorum!...

İHTİYAT MESELESİ:

— Hişt, sakın birdenbire içeri girme karım süpürge sopasile kapının arkasında bekliyordur!...

çük balık nasıl yerse, Terkos şirketi de onu yere vurdu. Evlerimize teneke teneke ve serin serin su taşıyan filosof hayvancıklara çeşma başlarında iş kalmayınca hepsini seyyar zerzevatçılara kiraladı.

Fakat son zamanlarda eşekle yük taşımak da menedildiği için celepliğe başlamış olacak. Eh gizli mezbahanın içyüzünü neden bilmesin.

— Aman Ahmet ağa,söyle bakalım dedim, gizli mezbaha neden açılıyor?

— Neden olacak, diye cevap verdi, bizim koca kulakları işten menettiler. Kör besleyici değiliz ya, ucuz pahalı taliplisine devrettik. Besbelli bu yüzden.

— Bak buna aklım erer. Fakat neden pastırmacılar, sucukçular satın almadılar da karda yürüyüp izini belli edecek acemiler müşteri oldular?

— Sonrma, sucukçularda, pastırmacılarda eşeğin çiftliği, deposu varmış. Hiç biri yüzümüze bakmadı. Hattâ bir tanesi «Belediye eşekle yük taşımayı yasak edecek diye beklesek, dükkânda mal kalmazdı. Halimiz, ölme eşeğim ölme hikâyesine dönerdi.» diye beni âdeta tersledi. Meğer herifler mukavelelerle bağlı imişler. Malsız kalmamak için bütün tedbirleri ittihaz etmişler.

* * *

Bir İstanbul hemşerisile konuştum. Ben soracağıma o sordu:

— Gizli mezbahada ne oluyor?

— Bilir miyim? Rivayet muhtelif... Hayvanatı gizlice kesip etini satıyorlarmış.

— Allah Allah, bunun cezalık tarafı nerede?

— Sen de şaşırdın mı belediye nizamatı.

— Geç onu bir kalem, tramvay şirketi belediye nizamatı falan dinlemeden, şehrin ana caddelerinde canlı insanlardan tuzsuz konserve yapıyor da neden ses çıkarılmıyor? Eşek eti satana ceza var da alâmeleinnas insan konservesi yapana ceza yok mu?

Adamcağızın istemeden unulmaz derdini deştiğimi anladım.

— Yakında inşallah ondan da kurtulacağız!

Diye artık masal haline gelen ebedî teselliyi mırıldanarak yürüdüm.

İspinoz

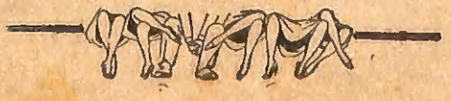

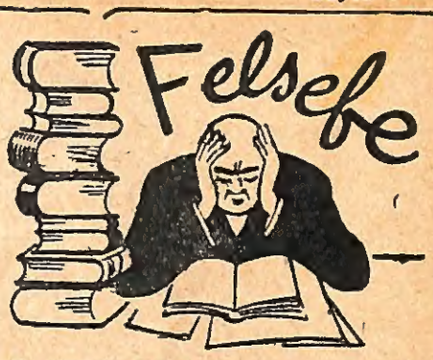

KIRINTILARI

Merdane hareketler boruya muhtaç değildir diyorlar. Borusunu öttürüp dünyaya ilân etmedikten sonra merdane hareket eylemenin ne faydası var.

*

Ölen daima haksızdır. Sözü yarım söylenmiştir. Haksız olmak için sade ölmek lâzım gelmez, yenilen de haksızdır.

*

Zenginlerin hayatı iki safhadan ibarettir: Zengin zamanını öldürür, zaman zengini.

*

Bence dünyanın en fakir adamları hasislerdir.

*

Şöhret, kendinizden daima aşağı gördüğünüz sürü sürü insanların sizi tanıması, şöhretsizlik de ayni adamlar tarafından tanınmamanızdır. Görüyor musunuz, şöhret bile böyle anlaşılırsa nekadar saçma, nekadar zavallı.

*

Hayat patlıcana benzer, kartlandıkça acılaşır, diyorlar. Körpe iken de acı olan hayat herhalde ayni bostanın biber fidesi olacak.

*

Almasından ziyade vermesi tatlı olan iki şey var: Nezle ile nasihat.

*

Kadınlar erkeklerin kendilerini anlamadıklarından şikâyetçidirler. Erkekler ise kadınların kendilerini anlamadıklarına gizlice memnun olurlar.

*

Her millette erkekler sevdikleri kadını almıya çalışırlar. Fakat eski zamanda biz aldığımız kadını sevmiye çalışırdık.

*

Unutan affetmiştir. Affeden unutmıya çalışacaktır.

*

Hakaret mi ediyorsun muhakkak haksızsın.

*

Bir kimseyi unutmıya çalışmak, onu düşünmektir. **Filozof**

SİGARADAN SİGARA YAKMAK YASAK:

— Biribirinin ateşinden istifade etmek istiyenlere ceza verilecekmiş...

— Vah vah, nikâhlarını mı kıyacaklar acaba!...

Hem Nalına, Hem Mıhına

Bu yaz şampanya gibi sığmaz oldun kabına,
döndü kızıl yanağın Tekirdağ şarabına.

Samsun tütünü gibi saçların lüle lüle,
Ucundan bir tutam ver, ne olur, sevabına.

İnhisar ilânına benziyorsun, sevgilim,
Bedava bir keremin yok mudur ahbabına?

İster mümin desinler bana, ister mürteci,
Farzoldu secde etmek kaşının mihrabına!

Dün akşam her nasılsa tenine değdi elim,
Baha biçmek isterken tenrengi çorabına.

Bu gece gel, seninle Festivale çıkalım,
Bizde Festival derler Ağustos mektebına!

Çivisiz yerlerinden geçenlere ceza var,
Köprü geçmek benzedi sıratın azabına.

Vapura atladın, ver! Tramvaydan indin, ver!
Şarbaylık ortak oldu kesemin hesabına.

O da ipin ucunu kaçırmış benim gibi,
Uyan var mı acaba hesabı kitabına?

İnsanın mamuruna ne derler bizde, bilmem,
Fakat şair diyorlar insanın harabına!

Fazla kitap devirme, zihnini yorma fazla,
Çalışma canla, başla meslek intihabına:

Hemen bir arka bul da yaslan, ey Çamdeviren,
Bakarlar intihaptan fazla intisabına!

Çamdeviren

Hâcet Kapısı

— Vah vah, alacaklılar bastırmış galiba...

— Evet, mahallemize bir mebus taşındı da konu komşu tavsiye almıya uğraşıyorlar!...

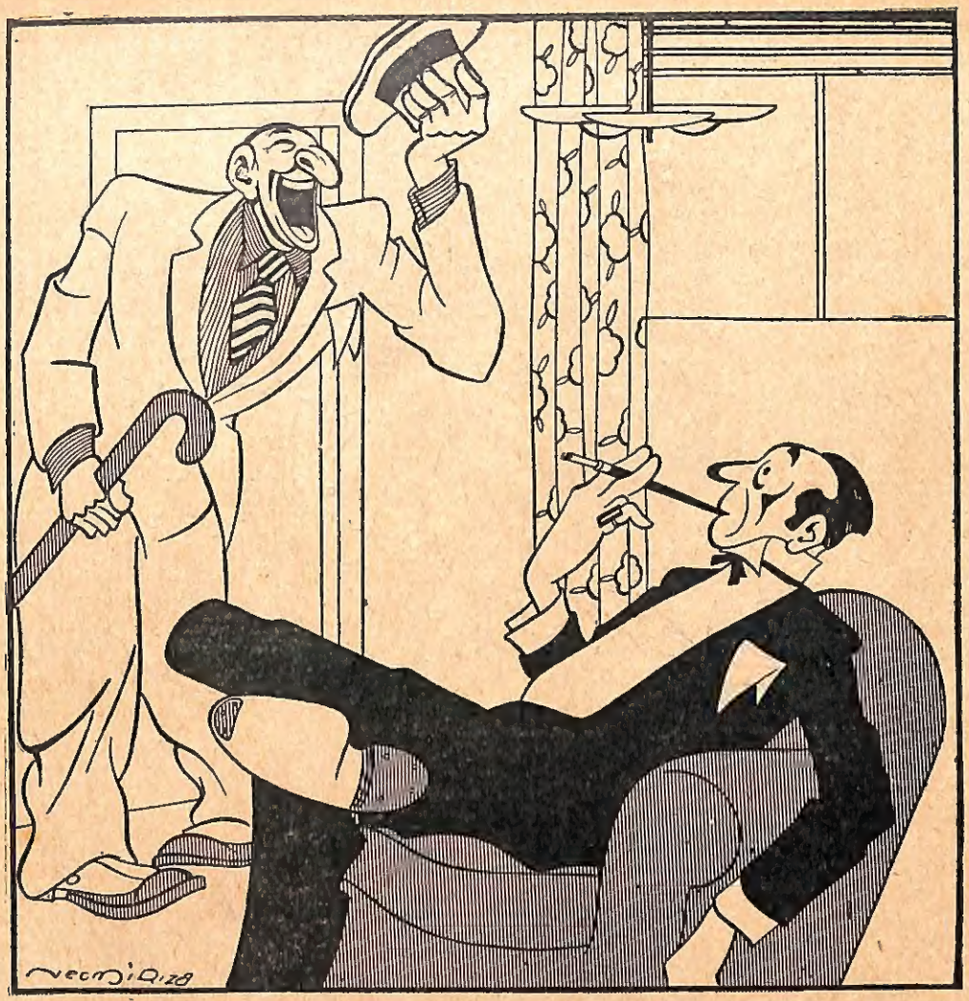

— Hem dişimi çektirmiye gittim diyorsun hem de ağzın kulaklarına varıyor..
— Dişçi muayenehanesinde yoktu!..

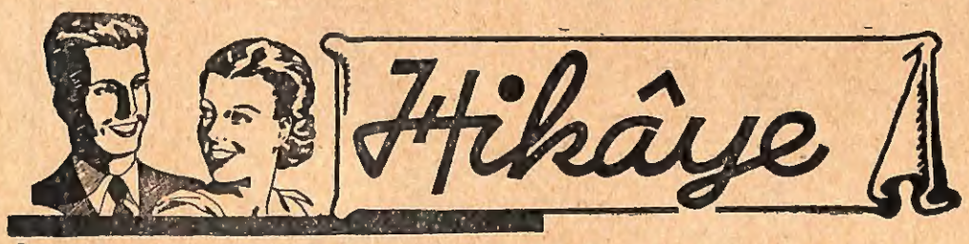

Birgünlük beylik..

Pazar sabahı idi. Ama güzel, nefis pazar sabahlarından biri. Havada tek bir bulut yok. Rüzgâr yok. Arabayı pırıl pırıl yıkadım. Hatun mavi boncuğu:

— Rabbim kazadan, belâdan saklasın.

Diye direksiyona sallandırdı. Ağır aksak yola çıktım. Babrâliye geldim. Postahanenin arkasındaki sokakta nöbet sırasına girdim. Beklemiye başladım.

Hey canına gün bugündü işte. Esme ya mübarek, yaprak kımıldamasın. Bilmezsin canımın içi, her zanaatın iç yüzü fıraklıdır. Yazın bahçıvan, yağmur ister, duvarcı kuraklık.. Harmanını kaldırmamış çiftçi gökteki halka kadar buluttan ecinni görmüş gibi yılar da, değirmenci dere suyu azaldı diye yağmur duasına çıkar. Biz şoförler de hep böyleyiz. Yaz günü sabahı yağmursuz olsun, hava inadına cehenneme dönsün, millet kendini şehir dışına atsın deriz. Öğleden sonra, hey yarabbi, bir bardaktan boşanır gibi yağmur ihsan et de kaçışanlardan parsa toplıyalım diye düşünürüz.

İşte geçen pazar sabahı da böyle bir emsalsiz pazar sabahı idi. Yakasını, bağrını açmış müşteriler, önümde sıra bekliyen arabaları birer birer yürütüyorlardı.

Ben başa geçer geçmez kalantor uzaktan göründü. Bizim araba son modeldir. Gözü kesti. Yanaştı.

— Bana bak ahbap, dedi, arabayı sabahtan akşama kadar kiralamak istiyorum. Ne vereceğiz?

— Bir tarafa gidip bekliyeceksek başka hesap, akşama kadar gezecek-sek başka hesap.

— Sen hesabını akşama kadar durup dinlenmeden gezmek üzerine yap.

— Pazarlıksız yirmi papelini alırım.

— Baş üstüne. Ben de zaten otomobil için okadar parayı gözden çıkarmıştım. Çek doğru Bebeğe, senden iyi olmasın bizim Riza pehlivanı alacağız. Göreceksin ne can oğlandır.

Bebeğe doğru uçtuk. Riza pehlivan denilen can oğlanı aldık. Geriye dönerken iki ahbap, konuşmıya başladılar. Bizim yağlı müşteri:

— Bir günlük beylik beyliktir dedim, dinim rabbena hakkiçin ilk aklma gelen sen oldun!

— Bilirim beni seversin.

—Kimi alalım.

— Bahçıvan Ömeri alalım.

— Ha sahi, iyi hatırlattın. Şoför evlâdım çek Topkapıya.

Topkapıdan bahçıvan Ömer de bindi. Oradan Taksime çıktık. Ayazpaşada apartıman kapıcısı Mıstafendi de üç ahbaba iltihak etti. Müşteri bana:

— Şöyle Maslağa doğru bir çek, Yolda nereye gideceğimizi düşünürüz.

Dedi, müzakereye başladılar. Mıstafendi, ömründe hiç Floryaya gitmemişti. Orayı gezmek istiyordu. Herkes:

— Bu sıcakta ter olur akarız!

Diye itiraza başlayınca ekalliyette kaldı. Bahçıvan Ömer:

— Kâhtane nasıl, şurdan iniveririz. Dere kenarına sele serpe uzanırız.

Fikrini ileri sürdü, ötekiler itiraz ettiler. Orası da Floryanın bir başka çeşidi imiş. İnsan alimallah güneşte pişer, toza boğullurmuş. Nihayet sulara gitmiye karar verildi.

Asfalta çıkınca gaza bastım. Otomobil süratlendikçe bizim velinimetlerin neşesi arttı.

— Tarabyaya uğrıyalım, oradan rakı alır yolda başlarız. Ha, ne dersin şoför efendi.

Diye fikrim bile alındı. Tarabyada yarımşar kiloluk iki şişe, miktarı münasip meyva, peynir falan tedarik ettik. Rakıya giriştiler. Arada bir şişeyi bana da uzatıyorlardı ama iş üzerinde içki kullanmıya yeminliyimdir.

Sulara dayandığımız zaman rakılar bitmiş, yarı sallantıdan, yarı sıcaktan müşterilerim çakır keyiflikten ileri geçerek âdeta sarhoş olmuşlardı.

Sulardaki kadın kalabalığını, çalgı çığaneyi görünce büsbütün coştular. Hakikaten prenslere lâyık bir sofra donatıldı. Bana:

— Rakı içmiyor, yuf kalıbının adamı değilmiş, halbuki şoför kısmı uçarı külhan olur.

Diyerek buzlu biralar ısmarladılar. Yedik, içtik, eğlendik. Akşama doğru yola çıktık. Hürriyettepesinde İspiroya uğradık, Harbiyede bir çalğılı gazino vardır.

— Madam yol üstü girmemek yakışık almaz.

Dediler. Oraya da damladık. Taksim bahçesinde oturduk. Tepebaşında bahçelere girdik.

— Aman püfür püfür deniz havası alalım açılırız diye, Aksaraya indik, sandıkburnuna daldık.

Vakit geciktikçe ben saate bakıyordum. Bir aralık müşteri farkına vardı:

— Şoför can, hiç üzülme. İş pazarlıktan çıktı. Hakkın hak, seni memnun etmezsem namerdim!

Diye yüreğime soğuk su serpti. Nihayet bahçıvan Ömer cıvıdı, Topkapıya evinin önüne bıraktık. Sonra son süratle Bebeğe koştuk. Hakikaten iyi bir arkadaş olan pehlivan Rizayı evine götürdük. Dönüşte Ayazpaşaya kıvrıldık Mıstafendiyi yatırdık. Ha sızdım, ha sızıyorum diyen asıl müşteriyi de tartakladım. Adresini ağzından kerpetenle diş söker gibi kelime kelime koparark öğrendim. Kapıya dayandım. Yüklenip yukarıya çıkarmak bize düştü. Buna çoktan razıyım. Fakat karısı:

— Ben sarhoştan korkarım, bizim efendiyi hiç bu halde görmemiştim. Yanına yaklaşamam. Şoför birader sevabına soyuver de z.barsın.

Diye yalvardı. Çaresiz elbiselerini soydum, biraz kendisine gelir gibi oldu.

— Para dedim. Ceketini istedi verdim, Ceplerini tersine çevirdi. Metelik yok. «Pantalon» dedi verdim. Ceplerini tersine çevirdi. Dört gümüş lira çıktı. Baktım uzatıyor:

— Aman beyzadem, diye sızlandım. Taksi tam 24 lira küsur kuruş yazıyor.

Kekeliyerek:

— Vallahi ahbap istersen beni gebert, meteliğim kalmadı. Tayyareden cumartesi günü yüz papel almıştım. İşte senin gözünün önünde ezdim. Ben Eminönünde berber kalfasıyım dükkâna uğra, haftadan haftaya ödiyeyim.

Demez mi?

Ne yaparsın. Herifin dayaktan pestilini çıkar, evin camını çerçevesini aşağı al, git cürmü meşhut mahkemesinde hesap ver. Çaresiz dört lirayı aldım. Küfür ederek yürüdüm. İki haftadır dükkâna uğruyorum. «Bir günlük beylik beyliktir» diyen berber kalfasından ikişer lira alıyorum. Borcu iki buçuk ay sonra ödenecek...

Kulak misafiri

SEMER KALKINCA..

— Affedersin bay, artık hamal değilim, nakliye müteahhidiyim!..

İşin kolayı..

İki doktor Ada vapurunda karşılaştılar. İkisi de meslekte nam vermişlerdi. Viziteleri beş liradan aşağı değildi. Muayenehanelerinde hastalar sıra beklerken biribirlerini eziyorlardı.

İki meslekdaş havadan sudan konuşurken şişmanı birdenbire ciddileşti. Sesini alçatarak sordu:

— Mühim hastalıklarda tedavi ücretlerini nasıl tahsil ediyorsun azizim?

— Mirasçılarını icraya vererek!

HİÇ KORKMA!

Plâjda karşılaştılar. Mektep arkadaşı idiler. Mektepten mezun olduktan sonra biribirlerini hiç görmemişlerdi öpüşüp koklaştılar. Hemen vaziyetleri hakkında biribirlerine izahat vermiye giriştiler. Sözleri bitince esmeri kocasının, sarışını arkadaşlarının yanına döndü.

Sarışına sordular:

— Neler anlatıyor?

— Sormayın bahtiyar olmak için ne yapmış biliyor musunuz? Dünyanın en budala herifile evlenmiş. Şimdi de ya yanıldım, ya bundan beter budalası varsa diye üzülüyormuş.

— Ne cevap verdin.

— Ne cevap vereceğim, hiç korkma dedim, seninle evlendiğine bakılırsa daha budalası mevcut olamaz.

AİLE GEZİNTİSİ

1. — Daha evden çıkar çıkmaz kundura ayağımı sıkıyor bahanesile yüklendikçe yüklenir...

2. — Çimenlik varken gider nerede çamur varsa üzerine oturur...

Bu gecelik

Ay başı idi, Çallıda para boldu ama henüz Rusyaya gidip kürklü paltosunu almamıştı. Kılığı kıyafeti milyardere benzemiyordu. Gece Beyoğlunda kalmıya karar verdi. Bir otelin kapısına dayandı. Otel kâtibi Çallıyı tepeden tırnağa kadar süzerken Çallı da etrafa bakınıyordu. Mobilyaları gözü pek kesmemiş olacak ki, mağrurane sordu:

— Burası birinci sınıf bir otel mi?

Kâtip hoş sohbet bir adamdı. O anda biliş çıkardığı Çallıya gülerek cevap verdi:

— Otelimiz birinci sınıftır ama, meraklanmayın buna rağmen sizi bu gecelik kabul ederim.

3. — Olmadık dala konar, inmek için de asansör ister...

Para cüzdanı

Maskeli baloya gidiyorlardı. Bay yine Napolyon kılığına girmiş sağ elini ceketinin göğsüne sokmuştu. Bayan dayanamadı sordu:

— Ne oluyor? Yine mi Napolyon kıyafeti.

— Elbette.

— Neden elbette oluyormuş. Bana inat mı yapıyorsun. Sana palyaço kılığına gir demedim mi?

— Dedin.

— Öyle ise niçin Napolyonlukta ısrar ediyor, beni çileden çıkarıyorsun.

— Başka kıyafetlerde elimi daima cüzdanımın üstünde tutamıyorum da ondan.

4. — Tam başını dinlendireceğin zaman bülbül kesilir...

5. — Güneşten şikâyet eden şom ağız nihayet dönüşte yağmur yağdırır...

Kulaktan... ...kulağa

ÇAREYİ BULMUŞ

Tepebaşına ayrı ayrı yollardan geldiler. Fakat ikisi de ayni halde idiler. Ağızlar çarpılmış, burunlar morarmış, gözler hafif şaşı ve ikisi de alabildiğine yalpalıyorlardı. Nasılsa göz göze geldiler, Nasılsa biribirlerini biliş çıkardılar.

Bayazıda on kuruşa adam taşıyan sevimli ve nazik bir şoför beklerken konuşmıya başladılar. Uzun boylu güçlü kuvvetlisi, kısa boylu sıskaya sordu:

— Bayım, eve böyle geç vakit gidince refikaya ne söylüyorsunuz!

Zayıfı içini çekerek cevap verdi:

— Ben sade nezaketimi toplıyarak «Geceniz hayrolsun karıcığım» diyorum. Sonra sabaha kadar hep o konuşuyor!

YANLIŞ HESAP

Bizim zamanımızda bir gazete çıkardı. Bu gazetenin paragöz bir sahibi vardı. Gazete de, patron da çoktan Allahın rahmetine kavuşmuş oldukları için isimlerini söylemiyeceğim; yalnız vak'ayı anlatmakla iktifa edeceğim.

Bu patron gayet ucuz fiatla adam kullanmanın yolunu bulmuştu. Gazetesine alacağı muharrir ve memura...

— Hele birkaç ay şu aylıkla seni tecrübe edeyim, muvaffakıyetin görülürse üç ay sonra bir misli zam yapacağıma söz veririm, derdi.

Bu vaid ile aldatılanlardan biri de Cemil isminde bir idare memuru idi. Cemil ateş gibi bir gençti. Gazeteyi parmağının ucunda çevirirdi.

Patron bu zavallıyı tam dokuz ay zam vadile avuttu.

Acele değil, Marta kadar sabret... Mart bir, senin aylığın iki misil derdi...

Nihayet Mart bir gelip de aylığın yine artmadığını görünce, Cemil fesini düzeltip patronun karşısına çıktı:

— Efendim vadettiğiniz tarih geldi... Artık lûtfen vadınızı yerine getirerek maaşımı arttırın... Çünkü Marttan itibaren aylığımın iki misil olacağını hesap ederek bir miktar borca da girdim.

Gazete sahibi ciddî bir tavır alarak cevap verdi:

— Aylığını arttıracağımı hesap ettiğini söylüyorsun... Hesabın yanlıştır.. Yanlış hesap yapan bir idare memuru ve kasadarın ise büyük bir müessesede devam hizmeti caiz olamaz... Binaenaleyh bugünden itibaren hizmetinize nihayet veriyorum.

YENİ BİR TİCARET Mİ?

Ada vapurunun kaptan köprüsü altındaki kamarasındayım. Birkaç gün ayni kamarada birkaç yahudi vatandaş ile hiddetli bir zat arasında bir mesele çıkmıştı. Yahudi vatandaşlardan biri sıralardan biri altından, hokkabaz Çiçekçioğlu maharetile bir açılır kapanır iskemle çıkarmış ve marifetini şöyle izah etmişti:

— Sabahları ilk vapurla Adadan İstanbula yelirken buraya bir sandalya saklarım... Akşamları bazi yeç kalir da yer bulamazsam bu sandalyayi çikarir otururum.

Yahudi vatandaşın bu gözaçıklığı ve el çabukluğu hünerine gülmek lâzımdı; hattâ pratik zekâsını ibret ve hayretle alkışlamak lâzımdır.

Fakat her mizaç bir değildir. Yukarda bahsettiğim hiddetli zat birdenbire ateşlendi ve sandalyeyi yakalıyarak haksız yere parladı:

— Yahu vapurun sandalyesini babanın malı gibi sabahtan geceye kadar saklayıp da ara vapurlarda yer bulamıyan ahaliyi ayakta bırakmıya ne hakkın var?

Yahudi vatandaş bu hiddete hayret ve teessüf etti:

— Sana ne? Sen ne kiziyorsun? dedi.

Fakat sandalye hiddetli zatın elinde okadar garip bir vaziyette duruyordu ki, bu ince hukuk meselesini fazla münakaşaya cesaret edemiyordu. Maamafih bu başka bir cihetten de iyi oldu. Çünkü kanlar ayrı olduğu müddetçe kıyamete kadar münakaşa etseler beyhude idi.

Ben o sabahtan sandalye saklama meselesini bir fazla ihtiyat ve ileriyi görüş meselesi zannedip geçmiştim.

Fakat anlatacağım vak'a kanaatimi az çok sarsar gibi oldu. Yukarda söylediğim gibi dün yine kamaraya koşmuştum. İkide birde kahveci kamarot içeri giriyor, ortada oturan iki yahudi genci ayaklarının dibindeki kanape altından bir sandalye çıkarıp uzatıyorlardı.

Ada vapuru kamarotlarının gizli ticaretleri ötedenberi malûmdur. Ayakta kalanlara el altından iskemle bulurlar ve bunun maktu ücreti beş kuruştur.

Kamarota teslim edilen sandalyelerin sayısı dördü bulunca zihnimde şöyle bir şüphe uyanıverdi:

— Acaba sevgili vatandaşlar kamarotla anlaşarak burada da ufk bir ticret mi icadına muvaffak oldular.

YOK DEMEK

Kırk yılda bir kere dişlerini temizlemeyi düşündü. Önüne ilk gelen eczaneye daldı.

— Bana iyisinden bir diş macunu verin!

Dedi. Eczacı ciddiyetle lâfa başlâdı:

— Bir macun var, harikulâde, dişleri kuvvetlendirir. Bir macun var, fevkalâde, diş etlerinin rengini açar. Bir macun var, emsalsiz, ağızdaki taaffünü defeder.

— Şu halde dişleri temizliyecek macun yok demek, hoşça kalın!

Papağan

Yanmış Adam

KOMİK, esrar ve ZABITA Romanı

— 4 —

Ben sokağın bir köşesinde rüzgârın hangi taraftan estiğini ve başka nereleri için zararlı olabileceğini tahmine çalışırken bir kadın sesi:

— Birader bey... Bizim köşk şu pembe köşk... Acaba yangın oraya kadar gelir mi? dedi.

Başımı çevirince yangını seyretmek için sokağa dökülmüş beş altı kadın arasında beyaz maşlahlı bir kadınla göz göze geldim ve hıçkırık tutar gibi birdenbire yüreğim ağzıma geldi.

Bu, benim ötedenberi mesirelerde rasgeldiğim ve hasretle uzaktan baktığım bir kadındı. Kibarca bir aileye mensup olduğu kıyafetinden ve yanındaki insanlardan belli oluyordu.

Şimdiki gençler bizim kadın cihetinden olan mahrumiyetlerimizi, hasretlerimizi hiç bir zaman anlıyamıyacaklardır.

O zaman sokakta yabancı bir kadına lâkırdı söylemek kimin haddine düşmüştü. Sokaktaki polisin insanı çalyaka karakola götürmesinden, kahve önünde oturan delikanlının şeriat ve ahlâkı umumiye namına dövüşmiye kalkmasından tutunuz da, önde yürüyen kocakarı horoz gibi adamın tepesine binerek şemsiye ucile gözünü çıkarmıya kalkmasına kadar tehlikenin her çeşidi hazır ve nazırdı. Bu yasak yalnız bugeceki gibi tehlike ve yangın zamanlarında biraz gevşer ve kadınla erkek - mevzu dışına çıkmamak şartile endişe ve tahminlerini biribirlerine söylemesine cevaz verilirdi.

Meselâ hava güzel iken vapurdaki kadına söz söyliyemezdiniz. Fakat birdenbire fırtına kopar yahut gemi bir yere çarparak hayat tehlikesi baş gösterirse kadın «Aman birader efendi ne oluyoruz?» diye lâkırdı açmak hakkı kanunîsini elde eder, siz de hiç bir tehlike melhuz olmadığına dair ferah ferah izahat verebilirdiniz.

Bu gece de öyle olmuştu. Kendisile konuştuğumu ruyada görsem inanmıyacağım ve «Hadi canım böyle saçma şey olmaz, ruyadır» diye uyanacağım. Kadın yeşil gözlerile çıldır çıldır yüzüme bakıyordu.

Ne fırsattı yarabbi! Böyle bir fırsatın ele geçmesi için bir kere daha birinin canı, yani evi yanması lâzımdı ki, bunu temenni etmek doğru olmazdı.

Fakat ne yazık ki, ben bu fırsattan istifade edememek mecburiyetinde idim. Çünkü kapıdan fesimi, pardesümü almayı ihmal etmediğim halde en mühim bir şeyimi, pantalonumu ayağıma takmayı unutmuştum.

Arkamda gecelik entarim olsa okadar ehemmiyeti yoktu. O zaman herkesin gözü entariye alışıktı. İnsan o kıyafette çarşıya çıksa kimse garip görmeyi akıl etmezdi. Hele geceleri evinize gelen misafiri pantalonla kabul ederseniz «Niçin zahmet ettiniz. Böyle teklif tekellüf yapacağınızı bilseydik vallâhi gelmezdik» diye sitem ederlerdi insana...

Sokağa pantalonsuz uğradığımı yokuştan inerken farketmiştim. Bereket versin pardesünün etekleri uzundu. Önünü kavuşturunca bacaklarımın büyük bir kısmı kapanıyordu.

Fakat ne de olsa böyle terliklerimin üstüne sarkan ispenç horozu paçaları gibi don paçalarile kibar bir kadına karşı kortezanlık edemezdim. Gerçi kendisi de korku ve telâştan benim paçalarımı görecek halde değildi amma, ne olursa olsun pardesümün eteklerini ihtiyatla örterek:

— Telâş buyurmayın hemşire hanım... Dedim. Rüzgâr devlethane tarafına esmediği için bir tehlike yok. Malûmu ismetleridir ki, rüzgâr ne tarafa eserse alev o tarafa doğru gider..

Kendisile bu mealde daha bazı şeyler konuştuk. O her cümlesini «Birader bey» diye başlayıp bitmiyor, ben de kendi cümlelerimi yine «Hemşire hanım» diye bağlamak ihtiyatından geri durmuyordum.

Yeniler ihtiyattan bahsetmiye belki şaşarlar. Fakat hemşire ve biraber kelimeleri o tarihte çok lâzımdı ve derin mânaları vardı.

Bir erkek bir kadına «Hemşire hanım» diye hitap ettiği zaman bu kelime «Merak etme, şüphelenme, ben sana şimdilik hemşire gözile bakıyorum. Bir kalabalığın arasında rasgelirsem sana çimcik atmam, tenhada karşılaşırsak ayı ammuda saldırır gibi sana saldırmam» yolunda bir teminat ve sigorta ifade ederdi.

Selimiye tulumbası yangın yerine birinci olarak gelmek rekorunu kırdığı zaman eski köşk hemen tamamile yanmış bulunuyordu. Tulumbacılar yanan evde çalınacak bir şey olmadığı gibi, civarında da himaye bahanesile talana uğramıya salih bir ev göremediklerinden sönmiye başlıyan alevlere isteksiz isteksiz su sıkmıya başladılar.

Bir tulumbacı: — Efendi ağabey, çakı var mı çakı, dedi ve çakıyı iç etmesinden korkarak red cevabı vermeme meydan bırakmamak için ilâve etti:

— Karacaahmetten geçerken ayağıma bir şey battı, çivi midir, cam mıdır, yonga parçası mıdır anlıyamadım. Şurada gözünün önünde çıkaracağım.

Şimdiki zamanın okumuş bir insanı böyle bir kaza halinde kendini otomobille hastaneye kaldırtır, Tatanos şırıngası yaptırtır ve daha yüksek bir adamsa Cerrahpaşa hastanesinin meşhur Nissen'e yonga veya cam kırığını çıkartma operasyonu yaptırırdı. Halbuki o biçare bütün alet ve edevat olarak benden bir iğneti çakı istiyor ve operasyonu yapmak işini bizzat kendi deruhte ediyordu. Maamafih insaniyet icabı bu işte ben de kendisine asistanlık etmemeyi muvafık bulamadım.

Yara, tütün tozile dezenfekte edilip üzeri tulumbacının gömleğinin ucundan yırtılmış bir bez parçasile sarılırken birdenbire bir gürültü koptu. Bir çok sesler «Ahırda ölü var... Bir adam diri diri yanmış diye bağırıyordu. Orada üç, beş kadın elbirliğile öyle bir çığlık kopardılar ki, tanrı göstermesin, büyük bir selâtin hamamı çökse ve lohosa hamamına gelmiş bir mahalle dolusu kadın altında kalsa ancak bukadar feryat çıkardı.

Ben bir an bayılma alâmetleri gösteren güzel, yeşil gözlü kadını kollarıma alarak insanî bir yardımda bulunmak arzusu meslek ve gazetecilik vazifem yani ölünün bulunduğu yere koşmak lüzumu arasında tereddüt eder gibi oldum.

Fakat yaralı tulumbacının bile sargıyı fırlatıp koştuğunu görünce, vazife duygum galebe etti ve ben de ahırın

bulunduğu tarafa doğru koşmıya başladım.

Yangın yerinde bulunan komiser haşin bir vazife adamı idi. Ahırda ölü bulunduğu haberini alınca derhal mahalle bekçileri vasıtasile orasını kordon altına almıştı.

— Kimse geçmesin... Kanun namına kattiyyen tevkif ederim, diye bağırıyordu.

Ben, imtiyazlı bir insandım, orada bulunan insanlardan hiç birine benzemezdim. Hemen resmî bir tavırla yanına yaklaştım:

— Ben gazete muharrirlerinden falan oğlu filânım... İfayı vazife hususunda teshilâtı lâzimeyi derig etmemenizi rica ederim, dedim.

Kıyafetim at hırsızından farksızdı. Fakat kullandığım kelimeler ve bilhassa cebimden bir kurşun kalem ile bir sigara paketi çıkararak yazı yazmıya hazır bir vaziyet alışım ona tesir etti:

— Siz buyurun bey birader, dedi.

Ahır çoktan sönmüş, damı yanar odun parçaları halinde üstüne yıkılmıştı. Tulumbacıların sıktıkları su ile sönen ve göz gözü görmez denecek derecede dumanlar çıkaran odun parçalarının arasında hakikaten bir insan vücudünün yandığı dehşetle seçiliyordu. Fakat ne insan yarabbi! Biçare herif yanarken takallüs etmiş ve bulunduğu yerde tortop olarak çömelir gibi bir vaziyet almıştı.

Daha fecii başının alt çene kemiğinden yukarı kısmı yerinde yoktu.

Komiser etrafındaki insanlar arasında fikir seviyesi itibarile en ziyade beni kendine yakın buldu. Bu korkunç ceset hakkında söyliyeceği ince mütaleaları ancak benim anlıyabileceğimi tahmin ederek beni bir köşeye çekti:

— Alâkadar memurlar gelinciye kadar cesede el sürmek doğru olmaz, dedi. Ancak ben eminim ki, bu işte bir şeytan parmağı vardır. Ve bu adam bu ahırda kazaen yanmamıştır, Eğer kazaen yansaydı kafasının üst kısmının akden ve fennen yerinde olması lâzım gelirdi. Ateş yakar fakat böyle kasap bıçağı intizamile bir kelleyi kesip vücuttan ayırmıya kadir olamaz.

Yanan insanın kafasile beraber yanmasındaki aklî ve fennî zarureti ben de anlamış ve ateşte bıçak gibi kesmek hassası bulunmadığını âcizane idrak etmiş bulunuyordum.

Fakat komiserin tevecciihünü devam ettirmek için hayretle gözlerimi açıyor:

— Allah Allah... Şaşılacak şey... Meslekî ihtisas başka şeydir... Nasıl da anlayıverdiniz, tarzında cevaplar veriyordum.

Komiser cesede yanaşmamakla beraber etrafındaki molozlar arasında dolaşmıya başlamıştı. Nihayet ahırın tâ öbür ucunda yanık cesedin eksiğini yani kafa parçasını da bulmıya muvaffak oldu.

Bu talihsiz kafacık, yanması, yetişmiyormuş gibi bir de üzerine duvar yıkılarak yamyassı ezilmiş, iri bir ahçı merdanesinin altından çıkmış hamur parçasına dönmüştü.

Komiser bana:

— Nasıl keşfim doğru değil mi? dedi. Gerçi tecrübesiz zabıta memurları başka bir şey söyliyeceklerdir. Duvarın bir parçası herifin kafasına yıkılarak kafanın bir parçasını koparmış, adamcağız vücudünün geri kalan kısmını bu tarafa atmış yolunda bir iddiada bulunacaklardır. Fakat bunlar çocukça bir takım mülâhazalardır... Hakikat benim dediğim gibidir. Bu adam vahşiyane bir surette katledilmiş, sonra da bu ahır, cinayeti setr ve ihfa için, kasten ateşe verilmiştir.

Doğru mu değil mi? Şu halde hemen mesulünü aramıya başlamak lâzımdır.

Komiser yanımdan ayrılarak bahçe duvarının dibine gitti ve beri tarafa geçmiye korkarak duvarın öte tarafında duran halka seslendi:

— Yahu, aranızda ilk defa yangın yerine gelen kimdir? Diye bağırdı.

— **Devam edecek** —

KARI YAŞLANINCA!

— Nasıl dövmiyeyim bay komiser, gençliğimi çaldı bu mendebur herif!...

TARİHTEN ÇİZGİLER: KADINLAR VÂIZI GÜLLÜ HOCA!

— Bugünkü vaâz dersimiz: Zelzele nasıl olur. Bakın anlatayım. Dünya öküzün boynuzunda durur. Öküz kocalarına âsî olan kadınlara kızınca kafasını sallar. İşte masum dünyamız da bundan ötürü sallanır. İşte zelzelenin nasıl olduğunu anladınız. Haydi şimdi varın gidin kocalarınızın her hizmetinde kusur etmeyin, ecirlerine nail olunuz!...

Korkulması lâzım şey

Yaşı hayli ilerlemiş bir arkadaş geçenlerde evlenmekten bahsediyordu.

— Evlenmekten gaye çocuk sahibi olmaktır, dedim, bu yaştan sonra çocuğun olacağını ümit eder misin?

Arkadaş endişeli bir tavırla güldü:

— Kelimeyi yanlış kullandın galiba, dedi, zannederim «Çocuğun olmasından korkar mısın» demen lâzım gelirdi.

Neden çıkmıyor?

Üstat İbrahim Alâettin çok hoş sohbettir. Girdiği meclisi sureti haktan görünerek kırıp geçirir.

Geçen gün Adada bir ahbabına davetli idi. Akşam yemeğinden sonra salona geçildi. Evin bayı, piyanoya oturdu. Bayan şarkı söylüyordu. Davetlilerden biri dinledi dinledi de İbrahim Alâettinin kulağına iğilerek:

— Üstat, dedi, çalğının sesi pek çıkmıyor.

Üstat hemen cevabı yapıştırdı:

— Ne haddine azizim, piyanoyu koca çalıyor.

1937 MODELİ
ARLON
Saatleri gelmiştir
Adres: Z. SAATMAN İstanbul, Sultan Hamam Camcıbaşı han Birinci Kat